

dat de hoedanigheid van het metaal ontaardingen mocht hebben onder gaan; het uitgloeien geschiedt ook op aanvraag der personen aangesteld voor de onderzoekingen; melding wordt gemaakt van de uitgloeelingen in den staat waarvan sprake in artikel 3.

Tenzij bij toelating verleend door den bevoegden dienst, mag voor de kettingen, haken en dergelijke tuigen, die regelmatig in dienst, zijn de tijd begrepen tusschen twee opeenvolgende uitgloeelingen geen twaalf maanden overschrijden, in geval die tuigen vervaardigd zijn in metaal van hoogstens 12 1/2 mm. dikte, noch vier en twintig maanden, in geval zij vervaardigd zijn in metaal van meer dan 12 1/2 mm. dikte.

Voor de tuigen, die slechts zeldzaam in gebruik zijn, dienen de uitgloeelingen slechts te geschieden nadat deze tuigen een arbeid verricht hebben welke gelijkwaardig is met dien, welken zij verricht zonden hebben tijdens een regelmatig gebruik gedurende twaalf of vier en twintig maanden, volgens de onderscheiding gedaan in voorafgaande alinea.

In geval de haken en dergelijke tuigen zoo ingericht zijn, dat zij bij het gebruik geen schokken onder gaan of, wanneer om reden van de natuur van het gebruikte metaal, geen ontaarding van de hoedanigheid van het metaal te vreezen is, zijn de periodische uitgloeelingen niet vereischt.

De eigenaars van heftoestellen mogen van voorafgaande bepaling slechts gebruik maken voor zooveel de onderzoeker, waarvan spraak in artikel 14, verklaard heeft in zijn rapporten, dat de toestellen aan de vereischten voldoen om krachtens voorafgaande alinea aan de verplichting der periodische uitgloeelingen te ontsnappen en daarbij, dat het metaal zijn hoedanigheden voldoende behouden heeft, zoodat het uitgloeien niet noodig is.

Art. 2. — Onzen Minister van Arbeid et Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, den 11^e September 1933.

ALBERT.

De Minister van Arbeid en Nijverheid,
Ph. VAN ISACKER.

MINISTERIE VAN ECONOMISCHE ZAKEN

ALGEMEENE DIRECTIE VAN HET MIJNWEZEN

**Ministeriële omzendbrieven en ambtsbrieven
aangaande de politie der ingedeelde inrichtingen**

**Medewerking der verschillende administratieve diensten
bij het onderzoek der klachten.**

N° 18A/1165.

Brussel, den 13^e November 1931.

Heer Hoofdingenieur-Directeur,

Het onderzoeken der klachten die in deze laatste tijden voortgebracht werden, aangaande gansch bijzonder nadeelige uitwerkingen van fabriekuitwasemingen, heeft vastgesteld dat het tot nu toe bestaande gebrek aan coordinatie in de tusschenkomst der verscheidene diensten, volgens de in voege zijnde verordeningen met het onderzoeken dier klachten belast schadelijk is voor het goed gevolg dier tusschenkomsten en het vaststellen van de juiste maatregelen, die behooren getroffen te worden om den hinder te verwijderen door deze klachten aangehaald.

Om aan dezen toestand een einde te stellen, heb ik besloten, in overeenkomst met den Heer Minister van Binnelandsche Zaken en Volksgezondheid, regelen vast te stellen, aangaande de manier van samenwerken der verschillende diensten, te weten den technischen dienst (volgens het geval het mijnwezen of het arbeidstoezicht) den medischen arbeidsdienst en den dienst der volksgezondheid.

Het werd geraadzaam geacht deze samenwerking te beperken tot de gevallen die er waarlijk erg uitzien. Deze alleen

schijnen het samenwerken te vereischen. Het rechtstreeksch samenhandelen der verscheidene diensten zal dus een tamelijk buitengewoon karakter behouden. Anders, ware het te vreezen dat men tot eene te groote inwikkeling zou komen, waardoor het snel behandelen der zaken zou belemmerd worden.

Ten einde de samenwerking der verscheidene diensten te verwezenlijken binnen de zoo bepaalde grenzen, zal er voortaan op de hierna aangeduide richtsnoeren dienen gelet te worden :

1° Zooals vroeger zal het onderzoek van de vergunningsaanvragen tot het oprichten van fabrieken gedaan worden alleenlijk door de technische diensten van het Ministerie van Nijverheid, Arbeid en Maatschappelijke Voorzorg, wanneer deze vragen betrek hebben op ingedeelde inrichtingen der klas A en door de technische diensten van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken en Volksgezondheid toen de vragen handelen over inrichtingen der klas B.

Nochtans, voor wat de inrichtingen der klas A betreft, wanneer de bewerkingen een buiten gewoon schadelijk karakter hebben zullen ten opzichte van den gezondheidstoestand binnen en buiten de te veroorlooven inrichting, zoo zal de technische dienst van het Ministerie van Arbeid zich wenden tot den Medischen Arbeidsdienst ten einde zamen de verplichtingen vast te stellen die op te leggen zijn om den gezondheidstoestand te verzekeren.

2° Wanneer in een in werking zijnde inrichting ernstige nadeelen voor de gezondheid van het personeel vastgesteld worden zullen door de opzieners-geneesheeren van den Arbeidsdienst, zullen die nadeelen door den dienstoverste van den Medischen Arbeidsdienst vermeld worden bij den bevoegden technischen dienstoverste. Zoo ook zal de technische dienstoverste zich wenden tot den medischen dienstoverste van den Arbeid wanneer hij vreezen zal dat eene inwerking zijnde nijverheidsinrichting erge nadeelen zou kunnen veroorzaken voor de gezondheid van het personeel.

De noodige schikkingen om aan den slechten toestand een einde te stellen zullen bestudeerd worden door de twee dien-

sten en door den technischen dienst aan de bevoegde overheid voorgesteld worden.

3° Wanneer de Medische Arbeidsdienst of de Dienst der Volksgezondheid kennis hebben zullen dat een in werking zijnde inrichting erg nadeel veroorzaakt voor de openbare gezondheid, zullen de oversten van die diensten den toestand aan den bevoegden technischen dienstoverste bekend maken. Zoo ook wanneer de technische dienstoverste vreezen zal dat een in werking zijnde inrichting erge gevolgen zou kunnen uitoefenen voor de openbare gezondheid, zal hij den medischen dienstoverste van den Arbeid en den dienstoverste van de Volksgezondheid ervan verwittigen.

Te zamen zullen zij de maatregelen overwegen die zouden aan te bevelen zijn om den slechten toestand te doen verdwijnen, desnoods zullen zij gebruik maken van het laboratorium van den Medischen Arbeidsdienst.

De schikkingen, noodig geacht om aan den slechten toestand een einde te stellen, zullen door den technischen dienst aan de bevoegde overheid voorgesteld worden,

4° Na verschillende samenwerkingen van de verscheiden diensten zal de technische dienstoverste in overeenkomst met de oversten der betrokken diensten, een verslag opmaken waarin de tusschenkomst en de medewerking der verscheidene diensten omschreven worden zal en waarin de vastgestelde besluiten en de genomen beslissingen ten gevolge dier samenwerking aangeduid worden zullen.

Dit verslag, door de oversten der verscheidene diensten onderteevend, zal tot den Minister van beide betrokken departementen gestuurd worden. Desnoods zal het de tegenstrijdige meeningen aangeven, in geval overeenstemming niet heeft kunnen plaats vinden.

Namens den Minister :

De Directeur Generaal van het Mijnwezen,

J. LEBACQZ.

**Exploitatie van hoopen afval voorkomende van fabrieken
en groeven.**

N° 17B/54.

Brussel, den 4^e Januari 1933.

Heer Hoofdingenieur,

Bij uw schrijven dd. .... bericht gij mij dat uw dienst toezicht houdt op de ontginning van een slakkenstort, die toebehoord heeft aan eene thans verdwenen fabriek. Gij laat opmerken dat gij ertoe gekomen zijt zoo te handelen om reden dat uw Collega van het Arbeidstoezicht U regelmatig de aangiften overmaakte van werkongevallen die deze onderneming hem liet geworden.

Gij vraagt dat er zou beslist worden in de zaak van bevoegdheid waarover het hier handelt en dat, tezelfder gelegenheid zou beslist worden welke dienst toezicht moet houden op de ondernemingen die hoopen afval, voortkomende van de plaveigroeven ontginnen om er, bij middel van breekmolens, ballast en steenslag van te maken.

Ik heb de eer U te berichten dat de ontginning van storten van verdwenen metaalfabrieken, en van hoopen afval voortkomende van verlaten groeven, dient aanschouwd als een ingedeelde inrichting die te rangschikken is onder de rubriek « Minerale en plantaardige stoffen » (bewaren, behandelen of vermengen in 't groot van) kunnende aanleiding geven tot stof, rook of schadelijken of hinderlijken reuk.

Het arbeidstoezicht is dus met het toezicht op soorgelijke ondernemingen belast.

Zoo de metaal fabriek of de groeven die bedoelde storten heeft tot stand gebracht, nog bestaat, dan dient de ontginning van deze storten aanschouwd als een bijtak van de eigenlijke onderneming, mits deze eigenaar of huurder blijft van den grond waarop bedoelde hoopen zich bevinden, of eigenaar van deze hoopen zelf.

In dit geval moet het toezicht gehouden worden door de Administratie die toezicht houdt op de metaalfabriek of de groeve die bedoelde storten tot stand gebracht heeft.

De Minister,
Ph. VAN ISACKER.

Steenkolen en erstwasscherijen.

N° 18B/822.

Brussel, den 15^e November 1933.

Heer Hoofdingenieur-Directeur,

Zoals aangeduid in het koninklijk besluit dd. 10 Augustus l.l., aangaande de classificatie der als gevaarlijk, ongezond of hinderlijk ingedeelde inrichtingen, zijn de installaties voor het sorteeren en wasschen van steenkool, alzoook die voor erstwassching en concentratie, voor zooveel die installaties geen deel uitmaken van de rechtstreeksche aanhoorigheden der mijnen en graverijen, gerangschikt onder de inrichtingen der eerste klas. Ter gelegenheid van aanvragen tot vergunning van installaties betrokken onder deze rubrieken, moet de « Dienst van Waters en Bosschen » geraadpleegd worden door den ambtenaar die met het hooger toezicht belast is.

Gelief in aanmerking te nemen dat deze raadpleging ook moet geschieden ter gelegenheid van het onderzoek van aangiften betreffende het oprichten van steenkool- of ertswasscherijen, die rechtstreeks afhangen van mijnen of graverijen.

Bedoelde raadpleging is echter overbodig wanneer de aangifte van oprichting betrekking heeft op een installatie voor enkel sorteeren zonder wasschen.

De Minister,
Ph. VAN ISACKER.

**Exploitation van een slakkenstort.
Inrichting nabij de grens gelegen.**

N° 18A/1490 — N° 18B/828.

Brussel, den 5ⁿ December 1933.

Heer Hoofdingenieur-Directeur,

Bij uw schrijven van ..... bericht gij mij dat de slakkenstort die op belgisch grondgebied gevormd werd door de fabriek ..... uitgebaat wordt voor de verglaazde slak, welke behandeld wordt in breekmolens tot het bekomen van ballast of gruis.

Gij vraagt ten eerste of deze onderneming geen inrichting is die dient gerangschikt onder de rubriek « Minerale en plantaardige stoffen (bewaren, behandelen of vermengen in 't groot van) kunnende aanleiding geven tot stof, rook of schadelijken of hinderlijken reuk, tweede klas » en of haar toezicht onder de bevoegdheid valt van het mijnwezen.

Ik heb de eer U te berichten dat, aangezien het verbrijzelen in deze inrichting wordt verricht, deze dient gerangschikt onder de rubriek « Molens voor het malen, verbrijzelen, pletten van verfhout, kiezel- of keisteen, enz., eerste klas ».

Wat de kwestie der bevoegdheid betreft, daar het hier eene inrichting geldt die in bedrijf gesteld wordt door de Société ..... wier inrichtingen in 't algemeen onder het toezicht staan van het mijnwezen, moet men dit laatste als bevoegd aanzien om op bedoelde inrichting toezicht te houden.

Gij vraagt, ten tweede, of ter gelegenheid van het oprichten eener ingedeelde inrichting op vreemd grondgebied, tegen de grens, het behoort tot een administratief onderzoek over te gaan, tot op ons grondgebied.

Om deze vraag te beantwoorden moet men uitgaan van de overweging, dat de regeling der uitgedeelde inrichtingen slechts op de in het land opgerichte inrichtingen toepasselijk

is, en dat het onderzoek dat hun machtiging moet voorafgaan, slechts voorgeschreven is in zoverre het om inrichtingen gaat die door de belgische overheid dienen gemachtigd. Daar dit in het aangehaalde geval niet moet geschieden, valt er op te merken dat de belgische overheden tot geen onderzoek van commodo en incommodo moeten overgaan, ter gelegenheid der machtiging tot het oprichten van eene fabriek op vreemd grondgebied, tegen de grens.

Indien eene alzo gelegen fabriek zou aanleiding geven tot hinder voor de inwoners van ons land, zou alleen de plaatselijke politie tot een onderzoek kunnen overgaan, en klachten zouden gebeurlijk langs diplomatischen weg kunnen overgemaakt worden.

In alle geval zijn de technische ambtenaren van het Ministerie van Nijverheid en Arbeid niet bevoegd om zulk onderzoek in te stellen, daar zij zich niet te mengen hebben in het toezicht op inrichtingen die zich op vreemd grongebied bevinden.

Nochtans, indien de plaatselijke politie uwe hulp zou vragen, ter gelegenheid van een onderzoek omtrent ongemakken die veroorzaakt zouden worden door eene fabriek die op vreemd grondgebied gelegen is, en die volgens haren aard te rangschikken is bij de inrichtingen waarop in België toezicht door het mijnwezen uitgeoefend wordt, zou het behooren haar uwe medewerking te verlenen.

De Minister,

Ph. VAN ISACKER.

**Onderzoek der aanvragen tot vergunning.
Medewerking der betrokken diensten.**

N^r 18B/831.

Brussel, den 13 December 1933.

Mijnheer,

Artikel 8 van het koninklijk besluit dd. 10 Augustus 1933 betreffende de Politie over de als gevaarlijk, ongezond en hinderlijk ingedeelde inrichtingen maakt de samenwerking der diensten die afhangen van het Ministerie van Arbeid en Nijverheid, en deze die afhangen van het Ministerie van Maatschappelijke Voorzorg en Volksgezondheid of van het Ministerie van Landbouw en Middenstand verplichtend voor wat betreft het onderzoek der vergunningsaanvragen aangaande zekere ingedeelde inrichtingen, die aangeduid zijn in de vierde kolom der lijst welke gevoegd is bij het koninklijk besluit van denzelfden datum betreffende de classificatie der ingeelde inrichtingen, lijst welke gewijzigd werd bij koninklijk besluit dd. 15 Oktober 1933.

De aldus opgelegde verplichting moet nochtans niet te streng opgevat worden. Namelijk, wanneer een ontworpen inrichting klaarblijkelijk, om reden onder andere van hare ligging, geen belangen, die met de diensten van het Ministerie van Landbouw in verband staan, kan benadeelingen, zal het niet noodig zijn deze diensten te raadplegen.

De samenwerking van de ambtenaren der verscheidene diensten aldus ingericht voor het onderzoek der aanvragen tot vergunning van ingedeelde inrichtingen, heeft als weerga het samenwerken der zelfde diensten ter gelegenheid van het onderzoek der klachten waartoe de uitbating dier inrichtingen aanleiding geeft.

Voor wat deze laatste samenwerking betreft, werd raadzaam geacht ze slechts voor te schrijven voor de gevallen die waarlijk als erg voorkomen en ze verder niet te beperken tot ettelijke klassen van op voorhand aangeduide inrichtingen.

Bij het uitoefenen hunner samenwerking, zullen de verscheidene diensten handelen volgens de hierna aangeduide richtsnoeren :

1° Wanneer in een in werking zijnde inrichting, de ambtenaren die met het hooger toezicht belast zijn, het bestaan vaststellen of ernstig vreezen van ergen hinder voor de gezondheid van het personeel of van het publiek of het tot stand komen van een toestand die erg schadelijk zou kunnen zijn voor de gewassen, het vee of de visschen, zullen zij, volgens de gevallen, de ambtenaren van het Medisch Arbeidstoezicht, van den Gezondheidsdienst of den Landbouw verwittigen.

De maatregelen die zouden noodig zijn om den toestand te verhelpen, zullen gemeenschappelijk onderzocht worden door de verscheidene betrokken diensten en door den dienst die met het hooger toezicht belast is, aan de bevoegde overheid voorgesteld worden.

2° Wederkeerig wanneer de ambtenaren van den Medischen Arbeidsdienst die van de Volksgezondheid of die van den Landbouw ergen hinder zullen bemerken, onderscheidenlijk voor de gezondheid van de werklieden of van het publiek of eenen toestand bevinden die erg schadelijk is voor de gewassen, het vee of de visschen zullen zij het hoofd van den technischen dienst ervan verwittigen en zullen hem hunne medewerking verleenzen zooals aangeduid is onder 1°.

Ten einde den oorsprong van de vastgestelde schade te bevinden en de middelen te ontdekken om aan die schade een einde te stellen, zullen de met het hooger toezicht belaste ambtenaren de medehulp mogen vragen van het laboratorium van den Medischen Arbeidsdienst.

3° Na de verschillende samenwerkingen van verscheidene diensten ter gelegenheid van hinder tijdens de uitbating van ingedeelde inrichtingen ontstaan zal het hoofd van den technischen dienst, in overleg met de hoofden van de andere betrokken diensten, een verslag opmaken, waarin de tusschenkomst en de samenwerking der verscheidene diensten omschreven en de gemaakte gevolgtrekkingen en de genomen beslissingen gearresteerd worden.

Dit verslag, na onderteekening door de hoofden der ver-

schillende betrokken diensten, zal overgemaakt worden aan den Minister van ieder der belanghebbende departementen. Dit verslag zal te tegenstrijdige meningen mededeelen in geval van gemis aan overeenstemmig.

De Minister,
Ph. VAN ISACKER.

Periodische ontledingen van de verspreide gassen en rooken.

N° 18B/832.

Brussel, den 13^e December 1933.

Mijnheer de Hoofdingenieur-Directeur,
Mijnheer de Hoofdinspecteur-Directeur,

De feiten voorgevallen in December 1930 in de Maasvallei hebben op een gansch bijzondere wijze de aandacht getrokken op de uitwassemingen van verscheiden aard welke sommige nijverheidsinrichtingen in den dampkring verspreiden.

De ondernomen navorschingen hebben doen uitschijnen van welk buitengewoon gewicht het is zoo nauwkeurig mogelijk te weten welke de samenstelling en de hoeveelheid is der min of meer giftige gassen die in den dampkring verspreid worden ten gevolge van de bewerkingen welke in de nijverheidsinrichtingen plaats vinden.

Krachtens de vigeerende reglementeering (koninklijk besluit van 12 Maart 1925) wordt de hoeveelheid zwavelbevattende gasvormige samenstellingen welke zich bevinden in de gassen of den rook der zinkfabrieken, vastgesteld telken male dat de met het toezicht belaste ambtenaar het eischt.

Benevens de zwavelhoudende samenstellingen bevinden zich in den rook en de afvalgassen niet zelden andere producten die gevaarlijk zijn kunnen voor het personeel en ergen hinder kunnen teweegbrengen voor de bureu; dit is het geval voor zekere metaaloxiden en verscheidene gassen zooals

fluoorwaterstofzuur, zoutzuur, samenstellingen van stikstof, kooloxyde, enz.

Opdat de Administratie regelmatig ingelicht zijn zou nopens de schadelijke gasvormige uitwassemingen en tijdig de noodige voorbehoedsmaatregelen zou kunnen treffen, behoort het, in de toekomst ter gelegenheid van het behandelen van vergunningsaanvragen indien mocht te vreezen zijn om reden van den aard der industriële bewerkingen, dat de verspreide gassen en rooken aanzienlijke hoeveelheden voor de menschen, dieren en gewassen schadelijke producten zouden kunnen bevatten — aan de Bestendige Deputaties voor te stellen een voorwaarde op te leggen volgens dewelke periodische ontledingen van gassen zouden dienen plaats te grijpen.

De aldus opgelegde voorwaarde dient de verplichting mee te brengen om in en speciaal daartoe bestemd register de uitslagen dier ontledingen neer te schrijven, en de verbin-
tenis van den met het hooger toezicht belaste ambtenaar toe te laten bedoelde ontledingen te volgen; dit register zal aan vermeide ambtenaar op elk verzoek dienen voorgelegd.

Om de tijdspanne te bepalen na dewelke de ontledingen zullen moeten herbegonnen worden, zal natuurlijk rekening te houden zijn met den graad van schadelijkheid der producten die in de verspreide gassen en rooken zouden vervat zijn, met de hoeveelheid dier uitwassemingen alsook met andere omstandigheden, namelijk bijzonderheden eigen aan de ligging, zooals den aard der omgeving, de geschiktheid welke in de streek bestaat tot het spoedig uitedrijven der uitwassemingen, enz.

Verder behoort het U te onderzoken of, onder de thans in werking zijnde inrichtingen, er zich bevinden die schijnen bijzonderlijk ongezond of hinderlijk te zijn om reden der verspreide gassen of rooken en in dit geval, bij toepassing van artikel 14 van het koninklijk besluit dd. 10 Augustus 1933, betreffende de politie over de ingedeelde inrichtingen, aan de betrokken Bestendige Deputatie voor te stellen dat de verplichting zou opgelegd worden van periodische ontledingen van de verspreide gassen en rooken.

Tenslotte verzoek ik U onder de voorwaarden die dienen opgenomen in de vergunningsbesluiten betreffende nieuwe

bedrijven of belangrijke uitbreidingen van bestaande bedrijven, de inlassching voor te stellen van een beschikking waarbij de nijveraars verplicht zijn, vóór het in werking brengen dier inrichtingen, U de berekening der te verwachten uitwassemingen voor te leggen en de hoeveelheid der uitwassemingen vast te stellen telken male dat de bevoegde technische ambtenaar zulks vereischt en namelijk vóór het afleveren van het proces-verbaal, waarbij vastgesteld wordt dat aan de door het vergunningsbesluit opgelegde verplichtingen werd voldaan.

De Minister,
Ph. VAN ISACKER.

**Stoomketels met kunstmatige trekrichting.
Verontreiniging der lucht.**

N° 2B/2287.

Brussel, den 30^e December 1933.

Heer Hoofdingenieur-Directeur,

Bij uw schrijven van ..... stelt gij de vraag of het feit dat bij bijstaande stoomketels mechanische roosters en kunstmatige trekrichtingen, aangebracht worden, moet aanzien zijn als eene belangrijke wijziging, welke de toepassing eischt van artikel 14 van de verordening van 28 Maart 1919 en een hernieuwing der vergunning vergt.

In uw verslag van ..... aangaande deze zaak, laat gij opmerken dat volgens het koninklijk besluit van 13 Oktober 1933, aangaande de nomenclatuur der als gevaarlijk, ongezond of hinderlijk ingedeelde inrichtingen, de stoomketels met kunstmatige trekrichting gerangschikt zijn onder een bijzondere rubriek, volgens welke, ter gelegenheid van het behandelen der vergunningsaanvragen raadplegingen van andere diensten moeten geschieden, hetgeen niet vereischt wordt voor stoomketels met gewonen vuurhaard.

Zooals gij het laat opmerken in dit verslag kan het vervangen van een gewonen vuurhaard door een haard met kunstmatige trekrichting, in zeker gevallen, de oorsprong zijn van ergen hinder voor de buurt, zoodat eene bestuurlijke tusschenkomst nuttig zijn kan om vliegsvangers, onderzoekingen der rookgassen, enz. voor te schrijven.

Het schijnt in de meeste gevallen buiten twijfel dat het nuttig is den nieuwen toestand te onderzoeken welke voortspuit uit het vervangen van een gewonen ketelvuurhaard door een haard met kunstmatige trekrichting. Zoo staat het ook in geval de verandering bestaat in het oprichten van een met poederkool gestookten vuurhaard.

Het zou niet onlogisch zijn te beweren dat het aangeduid is de hernieuwing der vergunningsaanvraag te eischen van zoohaast een stoomketel veranderingen ondergaat waaruit volgt dat het behandelen der vergunningsaanvraag aan eene strengere regeling onderworpen is.

Ik ben nochtans van meening dat voor het geval der hoogergemelde vuurhaardwijzigingen, het niet noodig is deze ingewikkelde proceduur op te leggen, daar zij niet onontbeerlijk is om de belangen van het publiek te vrijwaren.

In vermelde gevallen behoort het toepassing te doen van artikel 11 van het koninklijk besluit van 28 Maart 1919, krachtens hetwelk de Bestendige Deputatie van den Provinciaalen Raad het recht heeft ten alle tijde het gebruik van stoomketels afhankelijk te maken van het naleven van bepalingen, die zouden noodig geacht zijn in het belang van de veiligheid, de gezondheid en het gemak van het publiek.

Ten einde de belangen van het publiek te vrijwaren is het noodig dat de met het toezicht belaste ambtenare de vermelde vuur haardwijzigingen niet onopgemerkt laten geschieden. Zij mogen in deze aangelegenheid hunne tusschenkomst niet beperken tot de gevallen die hun ter kennis gebracht worden door de klachten welke door de uitgevoerde wijzigingen te weeggebracht worden.

Integendeel moet hun handelen een voorbehoedend karakter dragen. Ten einde deze voorbehoedende werking van hun toezicht te verwezenlijken zullen de ambtenaren, die met het toezicht der stoomtuigen belast zijn, er op letten dat zij bij

hunne bezichtigingen de soort van vuurhaard welke bij de stoomketels bestaat opnemen en ervan melding doen in de beschrijvende bladen.

Tijdens hunne navolgende bezichtigingen zullen zij nagaan of een gewone vuurhaard niet veranderd werd in een met kunstmatige trekrichting of een die met poederkool gestookt wordt. Zoo zulks geschied is, zullen zij U onverwijld de uitgevoerde veranderingen bekend maken. Zoo verwittigd, in geval gij het niet reeds waart op een andere manier, zult gij den nieuwen toestand onderzoeken voor wat betreft het vermeederen van den hinder en gij zult oordeelen of het behoort aan de Bestendige Deputatie voor te stellen nieuw voorwaarden bij besluit op te leggen.

Aangaande deze voorwaarden zult gij de opmerkingen van den Gezondheidsdienst en van den Medischen Arbeidsdienst moeten inwinnen

De Minister,
Ph. VAN ISACKER.

Loozing van afvalwaters door middel van zinkputten.

N° 18B/900.

Brussel, den 9^{en} November 1934.

Heer Hoofdingenieur,

Mijne aandacht werd onlangs gevestigd op de maatregelen die het zou behooren te treffen om te vermijden dat de loozing, in den ondergrond van nijverheids-afvalwaters, door middel van zinkputten en diepe putten, het ondergrondse water zou besmetten.

Opdat zulkdanige maatregelen met zaakkennis bepaald zouden worden dienen deze, in elk bijzonder geval, gegrond op inlichtingen die betrekking hebben op de waterlagen, den loop van de ondergrondse waters, en de omstandigheden

die de besmetting der ondergrondse waters kunnen beïnvloeden.

Gelieve, bijgevolg, in de toekomst, elke machtigingsaanvraag, strekende tot het oprichten van zinkputten en diepe putten, die U zou onderworpen worden krachtens de voorschriften van artikel 7 van het koninklijk besluit van 10 Augustus 1933, op de ingedeelde inrichtingen, over te maken aan den Aardkundigen Dienst van den Staat, Jubelpark, 2, te Brussel, en in uw verslag aan den Gouverneur het advies van bewusten Dienst in aanmerking te nemen.

Namens den Minister :

De Directeur Generaal van het Mijnwezen,
G. RAVEN.

**Proces-verbaal van in werking stelling
en
bestendig toezicht door den Burgemeester uitgeoefend.**

N° 18B/861.

Brussel, den 26^{en} November 1934.

Heer Gouverneur,

Ik ben in bezit van uw schrijven van ..... aangaande de aanvraag waarbij de Heer Hoofdingenieur-Directeur van de ..... Mijnnarrondissement aandringt opdat veranderingen zouden gebracht worden aan het besluit der Bestendige Deputatie van 8 Maart 1933, betreffende de inrichting van de Société .....

Uit uw schrijven volgt dat in haar besluiten de Bestendige Deputatie altijd ontheffing verleend heeft van de bepaling van artikel 12 van het koninklijk besluit van 15 Mei 1923 aangaande het opmaken van een proces-verbaal van in werking stelling, tenzij wanneer de technische ambtenaar in

zijn verslag uitdrukkelijk bepaald had dat bedoeld proces-verbaal moest opgemaakt worden.

Zulke handelwijze kan ertoe leiden de opvatting te doen heerschen dat het opmaken van dat proces-verbaal slechts bij uitzondering moet geschieden en kan voor gevolg hebben dat de ontheffing der verplichting opgelegd aangaande het opmaken van het proces-verbaal van in werking stelling, in plaats van een uitzondering te blijven, de regel wordt. Zoo is het ook het geval geweest in zekere provinciën, zoodat de Hoogere Overheid genoodzaakt geweest is er strenger op te duiden dat de ontheffing van het opmaken van het proces-verbaal van in werking stelling slechts bij uitzondering mag geschieden. Zoo werd de tekst van artikel 12 van het koninklijk besluit van 15 Mei 1923 vervangen door dien van artikel dertien van het koninklijk besluit van 10 Augustus 1933.

Ik verzoek U dus, Heer Gouverneur, te willen in aanmerking nemen dat in geval de technische ambtenaar die met het toezicht belast is, in zijn verslag niet uitdrukkelijk vermeldt dat ontheffing mag verleend worden van het opmaken van het proces-verbaal van in werking stelling, de Bestendige Deputatie zou handelen tegen de bedoeling der Hoogere Overheid zoo zij die ontheffing verleende.

Zulke ontheffing is ten andere geheel uitgesloten voor de inrichtingen wier vergunning moet voorafgegaan worden van de raadpleging van een der diensten die vermeld zijn in de vierde kolom van de namenlijst welke gevoeg is bij het koninklijk besluit houdende classificatie der ingedeelde inrichtingen.

Wat artikel 4 aangaat van het besluit van 8 Maart 1933 der Bestendige Deputatie, blijf ik bij de meening dat het kan aanleiding geven tot misverstand bij de gemeente overheid aangaande hare bevoegdheid.

Dit artikel bepaalt dat zoodra de inrichting in werking zal gesteld zijn, daarvan kennis zal gegeven worden aan den Heer Burgemeester der plaats, opdat deze er zich zou kunnen van vergewissen dat al de opgelegde voorwaarden stipt nageleefd zijn.

Desaangaande dient opgemerkt dat de Burgemeester niet gemachtigd is na te gaan of de opgelegde verplichtingen

nageleefd zijn; het bestendig toezicht waarmee de Burgemeester belast is, bestaat hierin dat hij ervoor zorgen moet dat al de deelen van ingedeelde inrichtingen van een vergunning genieten en dat er geen uitbreidingen of veranderingen die den aard der inrichting zouden veranderen tot stand gebracht worden zonder regelmatige vergunning.

Wat betreft de zorg voor het naleven der opgelegde verplichtingen, die valt onder de bevoegdheid van den ambtenaar die met het hooger toezicht belast is.

Er dient opgemerkt dat deze onderscheiding tusschen den aard van het toezicht van den Burgemeester en van dat van den technischen ambtenaar voortvloeit uit den tekst van artikel 26 en 27 van het koninklijk besluit van 10 Augustus 1933.

In geval hij reden heeft om te denken dat die verplichtingen niet nageleefd worden, heeft hij daarvan mededeeling te doen aan den technischen ambtenaar van den toezichtsdienst. Deze zal de zaak nader onderzoeken, de behoorlijke maatregelen treffen en desnoods de overtredingen per proces-verbaal vaststellen.

De Minister,

Ph. VAN ISACKER.
